

J E L E N K Ö R.

103—104 szám.

Pest, szombat. December 29dikén.

1832.

Reglalat: Magyarország (országgyűlésünk kezdete 's folytatja. Dovecz fogva). Anglia (a' londoni diplomatiail levelezések folytatása. Parlamenti követek választási. Stratford-Canning és Palmella Madridba utaznak a' portugáli ügy iránt). Franciaország (General Gourmand küldetése Párisból a' francia sereghez. Pairkamara dec. 12iki ülése). Belgium (a' sz. Iórincki lunette a' francziák által bevéve. Ostromi hírek). Hollandia (Hágai újságok az ostrom felől. Leve van Aduard contreadmiral halála). Spanyolország. Portugália. Elegyhírek. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony. A' Statusok első kerületi ülését f. h. 19ikén reggeli 9 órakor tartották a' megyeháznál, hol jegyzőket 's vizsgálókat akartak választani, mivel azonban 10 órára országos ülés volt rendelve, hogy annál jobban megválogathassák a' tagokat, 's a' napló-könyv-szerkeztetés jobbitásiról is bővebben tanácskozhassanak, mindent a' következő ülésre halasztottak. Erre seregesen az ország-házba menvén, fenséges Nádorunk szokott lelkeségü beszédével nyitá meg a' Főrendü tábla ülését, a' Statusokét pedig Personalis ó méltósága korunk szelleméhez illesztett tiszta magyarságu 's férjfiás szónoklatúval (mit a' közbe zajlott többszöri tetszés eléggé javalt), köszöntvén a' Rendeket 's bizodalmasan szólítván fel, hogy édes hazánk jövődő boldogsága 's dicsősége alapjának tételére kezdet fogjanak. Fens. Nádorunk beszédére Országnagyaink nevében kalocsai érsek Klobusiczky Péter ó excja, a' Personaliséra pedig a' Karok nevében Németh György kir. táblai praelatus 's esztergomi káptalanbeli követ válaszoltak, az elsőbb diák, az utóbbi ékes magyar ajkon. Majd azután a' Főrendek táblájához követség neveztetvén ó cs. kir. Főherczegségét a' Nádort 's Főrendeket megüdvözleni, ugyan az előbb érintett kánonok Németh György ur választatott szónokul 's tisztét diákul jelesen teljesíté, de a' követség visszajöttekor egy kis szóvitásra ada okot az, hogy ott köszöntő beszéde nem hazai nyelvünkön zenge. Péchy Ferencz ur Pest megye küldöttje nyilatkozatá t. i. utasításával meg nem egyezőnek, hogy az érintett küldöttségi szónok diák nyelven beszélt, 's nyilatkozását többek által történt tüzes támogatás után, naplókönyvbe iktattatni kéré. A'

felsőház nyomban viszonozá az alsónak üdvözölő követségét báró Szepesy Ignác pécisi püspök ó excja ékes magyarságu 's a' két táblának egy értelmet 's egyre törekvést ohajtó beszédü szónoklata mellett. —

Biztosság neveztetvén ezután a' Felség köszöntésére kalocsai Érsek ó excja szónoklásánál, az országos gyülekezet a' Jezsuiták templomába seregle, hol alig végezek az isteni tiszteletet, midőn délután egy óra felé számos álgyu dörgedezé a' Felségek megérkezett. — Más nap azaz 20ikán reggel elegy ülés tartatván, miután a' felséges Uralkodópár köszöntésire megbizott küldöttség tiszte teljesítését 's Ó Felségök elfogadó választat meghozá, az egész gyűlés az udvari kápolnába 's onnan a' királyszékhez sieté, hol Főkanczellár ó exjának az országos Rendekhez tartott nemzeti beszéde után, fels. Urunk von szót 's áltvevén a' Kanczellár kezéből a' királyi előterjesztéseket, azokat a' Nádornak nyujtá, 's kihallgatván fels. Urunk ennek az ország nevében mondott hódolatos háláját, a' teremből eltávozott Képviselőink örömkialtázásitól kalauzoltan. Innen az országos Rendek egyenest az országházba, onnan elegy ülésre tákarodtak, 's meghallgatván az ismét elolvasott királyi előterjesztéseket 's az azokra követezett nádori beszédet az napra elosztottak. (lásd ezeket mai országgyűlési függelékünkben).

A' nevezett kir. terjesztvények egyedül az országos küldöttségek rendszeres munkálatinak felvételét, különösen pedig a' felvétel rendét határozzák meg; főbb helyei ezek: 1) csak ideigleni intézkedésképen fogadván el az ország 179° törvénye 35ik cikkje azon rendeleteket, mellyek a' földes ur 's jobbágy közti viszonyokat 's azok fenmaradását illetőleg dicsó emlékü egykori uralkodó Maria

Therézia kormánya alatt hozattak divatba, igen tudván továbbá a' Karok és Rendek, mennyire érdekes ohajtásu az érintett viszonyokat immár valahára eldöntő hüvelyzetlen törvény által meghatározni, 's a' közboldogságot ez által is jóval öregbíteni: kívánna tehát cs. kir. Felsége, hogy a' jelen országgyűlés legelőbb is azon részét fogná tanakodási tárgyává az országos küldöttség rendszeres munkálatinak, mellyek az Urbariumot illetők. Igen tudván pedig 2) mennyi függ a' törvény-szolgáltatástól, hogy annak folyamata, mind egy egészen ujdun alkotandó fenyítő törvénykönyvnek, mellynek nem léte naponként érezhetőbb, készítése, mind a' törvényszékek 's törvénykezés czélirányosb rendeztetése, mind a' pörlekedési tekervények elegyenítése, mind végre a' polgári törvényeknek a' cambiumra nézve, (mennyire t. i. e' részben azok hijányosak a' jólelkű hitelezők követelési igazaiknak védelme 's biztosítása miatt) illesztése által egyszerűbb, nyomosb, egyenesb rendszerű legyen 's ment mind azon késlető és költséges akadékoktól, mellyek az illető feleket maiglan olly igen terhelik, ohajtáná Ő Felsége, hogy végezvén az országos Rendek urbarium iránti tanakodásikat, egyenesen a' törvénykezési munkálathoz fognának, 's vég egyezésiket felséges személye elibe jóvá hagyás végett terjesztenék; eltörülvén az 1498iki törvény 4ik cikkje *) rendelkezését, mennyibe t. i. azt a' birói hivatal méltósága és szentségével nem egyeztethetni. Hogy pedig 3) az adózó nép sorsa is, mellyet eddig az adó határozatlan módu rovatása 's elosztatása 's a' házi adó nagysága súlyosíta leginkább, mennélelőbb enyhíttessék, valamint a' Statusok és Rendek, ugy

*) -----

Ő Felsége is a' többihez rokon kívánsággal ohajtáná, az imént nevezett két tárgy után, az e' feletti tanakodásokra lépést; ennek végezte után az ország- 's kormányközötti. (publico-politicum), kereskedési- bányászati- oktatási- egyházi- és banderinmi-ba bocsátkozást. — Mivel pedig 4) igen hihető hogy ennyi tárgy feletti tanácskozás több időt kíván meg az országgyűlésre szabott törvényesnél, annál fogvást idején végeznének a' KK. és RR. arról: kik? 's melly idomzatban viseljük az országgyűlési képviselők napdíjait, igazságos és a' nemzet méltóságához illő tekintetet vetve a' szegény adózó nép különben is számos terhü sorsára. — 5) Minekutána ő cs. kir. Felsége az 1827iki országgyűlésen nevezett küldöttségek, 's határok iránti biztosságok munkáik teljesíthetését, cs. kir. Főherczeg-Nádor Ő Fensége közbenjárására, az országos pénztár fogyatkozásában, tulajdon kincstárából 262,606 fr. 's 29 $\frac{1}{10}$ kr. pengő kral segíté elő; ohajtáná Ő Felsége, hogy a' különben is sok költsékezéssel terhelt kincstár, az említett mennyiséget a' Karok és Rendek határozásuknál fogvást minélelőbb visszanyerné; igen kedvesen venné azonban, ha e' pontra olly módot találnának a' KK. és RR., melly szerint az adózókra ebből semmi teher sem haramlanék. 's a' t.

21ikén reggeli 10 órakor az országos RR., előbb kerületi gyűlést tartván, elegy ülésre gyűltek az országházában össze, 's felolvasztatván a' Fejdelem által koronaórségre ajánlottak nevei, azok közül egyes szóval Keglevich Gábor gr. v. b. t. tanácsnok, főispán, 's kamarai másod elölülőt kiálták ki. A' másik két ajánlott báró Révay János magyarországi alföldi bányagróf 's a' t. — és Szilassy József Torna megye főispánja, septemvir 's a' t. volt. Midőn a' bévezetett új koronaór különben derék beszédét diák nyelven mondaná, egy követ ur „halljuk magyarul“ kiáltott, 's száz még száz hangoztatá utána ugyan azt, bizonyos jeléül hogy a' nemzetiség iránti részvét a' jelen országgyűlésen egy fokkal ismét magasb. Egy testben ment ezután az egész gyűlés a' királyi szállásra, 's fens. Ná-

durunk rövid szónoklata mellett az ujjal választott koronaórt megerősítés végett a' Felsőnek bemutatá; ki is azonnal kegyeskedett annak törvényes esküjét elfogadni, estve pedig a' gyűlés egyes tagjainak magához szabad járulhatást engedni.

22ikén reggeli 8 órakor már a' Felsőek Pozsonyt elhagyák, ágyudörgés 's a' lakosoknak mindenfelül nyilatkozó örömkialtozási közt. A' KK. és RR. pedig kerületi ülésre gyűlvén egybe, a' diarium 's országgyűlési ujság ügyét vevék fel. A' nagyobb rész elhárzó lépést akart tenni a' nyilván ügyében, de a' „mikép“ és „hogyan“ nál volt a' bökkenő; egyik kerületi jegyzőkönyvet akart, a' másik országgyűlési bírálat- a' harmadik pedig szokott királyi bírálat alatti ujságot; azon véleménynek, hogy a' diaetai ujság szerkesztője országgyűlési tag legyen, alig akadt egy két barátja; végre megigérvén a' mélt. Personalis, hogy gondosan ügyelend a' naplókönyvnek mindenkor 24 óra alatt eszközlendő kijövetelére, Censorokat választottak, kik három részre osztakozva, 's egymást felváltva, a' lehető legrövidebb idő alatt kötelesek a' diarium bírálatát végzeni, 's így annak nyomtathatását siettetni. Dubraviczky (pesti k.) ur még azon indítványt tevő: hogy lenne a' Főrendeknek is diariumjok, Patay (szabolcsi k.) ur támogatá, de a' többség Comáromy (abauji k.) urnak javaslatára abban nyugodott meg: hagyassanak a' Főrendek a' Diaeta coordinatióig saját kényökre. Forga még arról is szó, hogy ezután a' napkönyv csak egy nyelven (hazain t. i.) adatnék ki. Ugyan ez ülésben vétetett fel az üléspalota (asztalok) alkalmasb elhelyeztetése is, hogy minden beszélő szava tisztán 's értelmesben legyen kivehető; e' miatt nevezetesen a' káptalanok követeit sokan a' királyi Tábla polczozatára kívánták rendeltetni. — Kerületi jegyzőkké választattak a' négy kerületből: Kölcsey (szatmári), Fekete (pozsonyi), Sikovics (baranyai) és Bernáth (ungi) követ urak.

Herczeg Eszterházy Pál (követ Londonban) tizennégy évi távolléte után hazánkban van s az országgyűlésen. Nagymélt. Reviczky

gróf a' Főkanczellár 22dikén utazott vissza Bécsbe.

Rozsnyóru dec. 20ikán: Örömmel jelenthetjük, hogy a' már egyszer katona-fegyverek közül is kisiklott híres kalóz 's rabló Dovecz, ki Gömör 's vele szomszéd vmegyékben a' közösülést gyakori fosztogatás és gyilkolással csüggeszté, végre dec. 18ikán Koboláron egy meghittje házánál (burgonya-gödörben) elfogatott, 's még az nap ide szállítottatott végíteltetése 's gaz tetteinek érdemlett jutalmát veendő. Született Henczkón Gömör vmegyében. A' mintegy 28 évü alacsony, lócs lábu, de vállas és izmos ifju arczvonalmi és tekintete épen nem gyaníttatná az emberiség ellen megkeményült szellemét. Bár semmi kor sem szülne többé hasonló szörnyetget!

A N G L I A.

Mult levelünkben megszakasztott diplomatiai levelezés folytatása 's vége: IV. Gróf Grey báró Zuylen van Nyevelthez. Báró ur! Ma reggel volt szerencsém venni Excád tegnapi levelét, 's noha egy olly levelezéstől, melly nem a' szokott hivatali uton foly, nem igen várhatni valami sikert, még is Excád irata olly helyeket foglal magában, mellyeket észrevétel nélkül nem hagyhatok. Excád azt mondja, hogy a' porosz cabinet javaslatát nem uj alkudozás, hanem szerződés alapjául vevé és ajánlá, mellyet részéről bármelly pillanatban kész alá is irni. — Mentzen ki Excád, ha én ezt pusztá szóvitának tartom. A' porosz javaslat itt készült a' conferentiának bizonyos tagjai által 's Berlinbe el is küldetett a' nélkül, hogy az angol kormány annak szerkeztetésiben részt vett, vagy iránta értesítettetett volna. Később előterjeszté azt a' porosz meghatalmazott a' hollandi kormánynak, de a' conferentiával, vagy ó nagybritanniai Felsőge statustitoknokával hivatalosan senki nem közlötte. Excád velem e' hónap 9ikén közlötte annak mását, 's ekkor, közelebbi vizsgálat után, kitetszett, hogy az sok és komoly ellenvetést szülhet és olly nehézségeket gördít elő, mellyeket csak további, hosszabb világosítások 's vitaigatás

után lehetett volna elhárítani. 'S habár Excád hajló lehetett e' javaslatot, mint kötendő egyezés alapját aláírni, lehetetlen vala azt mostani formájában a' belga kormány megegyezése nélkül elfogadni, vagy némelly pont gyökeres változtatása nélkül az angol kormány részéről helyben hagyni. Nem mondhattam e tehát én teljes okkal, hogy a' velem nov. 21ikén közzölt nyilatkozás nem foglal magában egyebet, mint ajánlkózást a' porosz cabinet javaslatának további alkudozás alapjául elfogadására, 's hogy abban semmi sem látszik bizonyosnak, csak a' halasztás, mellyet az ügy mostani állapotja többé meg nem tűr? — A' Schelde-vám mennyisége iránt azt, igen is, mondotta Excád, hogy annak 3 forintról alább szállíttatására kormánytól fel van hatalmazva; de azt soha sem mondotta Excád: miben 's mennyiben fog tehát ezen vám megállapíttathatni. Már maga ezen egy pont tehát újabb alkudozás tárgya lett, melly iránt a' belga kormány megegyezése nélkül nem lehetett végezni, 's így legalább ezen egy pont miatt, ha más nem lett volna is, további halasztás vala szükséges, melly már ekkor lehetetlen volt. A' Scheldén hajózhatásról meg kell itt még jegyezni, hogy ha e' kérdés úgy vétetett fel, mint minden europai hatalmat illető: ez a' belga kormány kívánatinál fogvást történt, mellyek ismét a' bécsi egyezésben alapultak, melly egyezés általa' közös hajózhatási jus e' folyón biztosítva lón. — A' Limburgon ált eső (transito) kereskedésre nézve egy tévedést kell kiigazítanom, mellyben Excád azon beszélgetés következtetésében látszik lenni, melly közöttünk e' tárgy iránt oct. 27ikén történt. Bizonytal nem nekem soha sem vala szándékom a' hollandi kormánynak abeli jusát ismérnem meg, hogy ó ezen áltviteli kereskedést vám alá vethesse; 's tudtam, hogy a' nov. 15diki, mind az öt hatalmasság által elfogadtatott, szerződés 11ik pontja azt világos szóval kirekeszti. Midőn a' belga kormány Limburgnak ezen részeit, mellyek 1790 előtt Belgiumhoz tartoztak, feláldozá, megfosztá önmagát egy, saját birtokán folyó, szakadatlan közösüléstől Németországgal; 's az, hogy Bel-

giumnak jus adatott e' részeken, mellyek most Hollandiához valának esendők, szabadon 's csak az utak jó karban tartatására megkivánt vámfizetés mellett Sittard felé keresztül járhatni: azon köteles kárpótlás egy részének tekinteték, melly neki (Belgiumnak) az érdeklett áldozatért vala adandó. Nekem tehát lehetetlen vala Hollandia követelésiben megegyeznem; de mindenkor igyekeztvén módot lelhetni a' két ország közötti békés egyezkedésre, nem mint ajánlatot, mellynek tételére meg volnék hatalmazva, hanem mint saját ötletemet (Einfall) gördítém oda, hogy ezen pont talán úgy intéztethetnék el, ha kölcsönös egyezkedés után egy uj, Maestricht-tól délnek eső, út (ország v. szekérut) csináltatnék; de egyszersmind azt is hozzá tettem, hogy ez csak alkudozás útján eshetnék meg, mellyben Belgiumnak részt kellene venni 's mellyre többé nincs idő most (— ez oct. 27ikén történt —) hanemha az antwerpi fellegvár előre áltadatnék. — E' véleményt ismétlém, 's még határozottabb- 's világosabban, azon második beszélgetésben is, mellyben Excádhoz e' hónap 7dikén vala szerencsém, olly okokkal támogatván azt, mellyeket én kielégítő 's meggyőzőknek hittem. Ó hollandi Felségének kormánya részéről támadtak tehát azon nehézségek, mellyek e' szerencsétlen viszálykodás elintéztetését mind eddig akadályozák. Két esztendői alkudozás alatt folyvást ohajtottuk mi e' békés elintéztetést, ohajtuk azt ma is, 's teljes őszinteséggel 's egyenes lélekkel fogunk annak valósíthatásán ügyekezni, valahányszor erre alkalmunk adódik. Valamint Excád, úgy én is azon hiedelemben nevedtünk fel, hogy Anglia és Holland érdekei szorosán egybe függenek, és vágyva várom azon pillantatot, melly a' mindkettőjük javára olly igen szükséges békés baráti viszonyokat ujra helyre állítsa. Eddig, ki kell ezt mondanom, az ur kormányának viselete nem látszott nekem ezen ohajtatnak megfelelni. Olly ajánlatokat teve az, mellyeket oct. 15őjeig mind az öt hatalmasság elfogadhatlanoknak ítelt, 's végre elenyésztett minden remény a' németalföldi kormányt alkudozás szokott útján egyenes egyez-

kedé
midő
tevé
nia
tek
köz
nek
tásu
nak
áltad
(pra
midő
dok
én a
ségé
's fü
ha é
hatá
gyan
tatot
czélj
vány
ny e
végz
dal t
anna
kie
mén
nem
váb
hogy
vata
ja el
B. V
1832
lyek
reke
sérte
boes
külü
noha
meg
én n
köz
ki.
teré
mak
nak

kedésre birhatni Belgiummal. Csak akkor, midőn a' dolog illy állapotja azon lépéseket tevé szükségessé, mellyekkel Nagybritannia 's Franciaország most foglalatos, tettek újabb ajánlatok, mellyek az Excáddal már közlött okokból nem látszhattak elegendőknek a' nevezett rendszabások félbeszakasztásukra. Ezek szerint kénytelen vagyok Excádnak ismételni, hogy az antwerpi felleghár áltadatása most már mellőzhetlen előzvénye (praeliminare) minden további alkunak. De midőn e' feltétel 's nyilatkozás mellett maradok, vissza kell azon vádat tolnom, mintha én az ur nemzetétől becsületét 's függetlenségét kívánnám áldozatul. Hollandia becsülete 's függetlensége Angliának szíven fekszik, 's ha én olyasmit kívánok, mit Excád olly elhatározottan megtagad, noha a' Belgáktól ugyanakkor ugyanaz (a' birtok-áltadás) kívántatott, ebben Ó Felsége kormányának más czélja nincs, mint hogy elegendő biztosítványt nyerjen azon béke-munka könnyebb folytathatására, mellynek bevégezésén folyvást egész buzgalommal 's gondadal ügyekszik. Nem rekeszthetem bé ez írást annak ismétlése nélkül, hogy én csak egy kielégítő következmény (resultatum) reményében hagyám az értekezést közöttünk nem-szokott útján folyani; 's ha Excádnak további közleményi lesznek, illőbbnek tartom, hogy azokat szokott útján, a' kül-ügyek hivatalánál, tegye. — Kérem Excádat, fogadja el különös tiszteletem. . 's a' t. Grey. V. B. Van Zuylen gr. Greyhez. London, nov. 14. 1832. Mylord! Azon elmékedések után, mellyekkel Excád tegnapi költ levelét kezdé 's rekeszté, az illedelem szabályit vélném megsérteni, ha bővebb, körülményesb feleletbe bocsátkoznám. Ennek elfogadására ugy is a' külügyek hivatalát jeleli ki közlőleg Excád, noha tudja, hogy nekem Ó britt Felségénél meghatalmazva lennem nincs szerencsém. Az én megbízatásom csak a' conferentiával, melly közbenjárólag lépett fel, alkudozásra terjed ki. Elvesztvén a' conferentia idézett characterét 's tagjai ketteje a' háboruskodó hatalmakét vevén fel, az én meghatalmaztatásomnak is, hogy haszonnal alkalmaztassék, hat-

atos segélyre 's együtt-munkálkodásra való szüksége, hogy a' formáság a' valóságnak ne ártson. 'S kitől várhattam e' segélyt 's közrehatást inkább, mint azon felvilágosult és nagy hatalmu férjfiutól, ki Angliában a' többek felett állván, azok akaratját intézi 's a' nyügző előitéletnek parancsol? — Én ugyan azt hívém, hogy a' fenyegető crisis közelében semmi hasznosbat, elhatározóbbat, 's úszintébbet nem tehetek, mint ha a' britt cabinet előlülőjéhez fordulok, 's ezt annál is bizodalmasabban, mivel önmaga ígéré nekem, hogy a' békefentartatás igen nagy érdeke miatt a' formáság akadályit elmellőzendí. — 'S itt megszünök Mylord; ámbár nem örömet zárnám bé e' levelet a' nélkül, hogy a' legelénkebb köszönettel adózzam Excádnak a' részvét és jóakarát azon kifejezésiért hazám iránt, mellyekkel levele bővelkődik. Volt olly idő, névszerint az elválás (Belgiumnak Hollandiától) alapjainak az én királyom által lett elfogadtatásukkor, midőn én más kérdések iránt is a' részvétnek 's jóakarátnak színt ezen bizonyítványit hallám. Akkor hallám a' barátság-adta többi tanácslatok között azt is, hogy Antwerp felleghárát Belgiummali vitánk tökéletes elintéztetése előtt semmi esetre sem adjuk ált. De mióta azon alapok valósittatlan maradtak, hidegség 's egykedvüségnél egyebet nem tapasztalék, 's a' tett igen is jól megfelelt ama' régi frigyesség elfeledésének, melly most napi érdekeknek lón feláldozva. Adja isten Mylord, hogy azon megnyugtató szavak, mellyeket Excád hozzám intéze, jobb gyümölcsöt teremjenek, 's IV. Vilmos király fő ministere ne mondotta legyen hiába: hogy hazám becsülete 's függetlensége előtte nagy becsü, 's hogy ó is mint én a' Hollandia 's Nagybritannia közötti érdekek szoros kapcsolata hitében nevedekett. Mylord, én bizom e' szavakban. Kérem Excádat, fogadja el 's a' t. B. Van Zuylen van Nyevelt.

Londonban a' választások már elkezdődtek. Southwarkban a' lordkancellár' beteg testvére mellett föllépett Davis ur 's javaslatai annyira köztetszést nyerének, hogy válsztatása iránt, melly dec. 12ikén történend,

többé nem marad kétség. Murray ur mint to-ry - candidat jónak itélé a' candidatioi érdemről lemondani, 's ennél fogva neve a' Candidatok' névsorából kitörülte. Komolyabb volt a' választási harc Westminsterben. A' választók itt nagy számmal gyülekvének össze, 's köztök olly zajos bekétlenség mutatkozott, hogy erőszakoskodásoktól méltán lehet tartani. Nagy epés indulatosság nyilvánosult sir Hobhouse ellen, nem különben sir Burdett Ferencz ellen is, mivel ez azt jelenté, hogy neki Hobhouse-on kívül más követtárs nem kell. Midőn a' választók' többsége kéz-felemelés által sir Burdett Ferenczet 's Evans Obestert jelelné ki, az első föllépett 's emlékezteté a' választókat, hogy ő és barátja Hobhouse több éviglen félelem nélkül 's őszintén vívták ki az ország harczát. Ő azt mondotta 's még ma is azt mondja: gazemberek 's bolondok kötelezzék-le magokat, egyenes szívű őszintén érző embernél a' kötelezés szükségtelen, álnok hamis lelkű embernél pedig erőtlen kezesség. Mi a' választók többségét sir Hobhouse ellen felboszontá, leginkább az: hogy mint hadminister az ostorbüntetés rög-tön eltörülte mellett nem szavazott. Hihetőleg a' választás-alkalmakor ez okból vetének feléje egy kötél darabkát; több ízben lehetett e' kiáltást is hallani: no flogging! (semmi ostor többé). A' választás' végét a' hírlapok még nem közlik.

Bizonyosnak mondják, írja a' Courier, hogy Stratford-Canning ur marquis Palmellával ma (dec. 12kén) vagy holnap hagyja el Londont, 's miután Párisban néhány napot töltöttek, Madridba veendik innen utjokat. — Stratford-Canning ur, ki különben Pétervárába van követül nevezve, ide (Madridba) rendkívüli küldeménnyel megyen, 's igen hihető, hogy a' három udvar (Anglia, Francia- és Spanyolország) elszánt lépéseket teendnek Portugália békítettésére, hova, mint a' Morning-Herald mondja, Londonból egy kurír is küldetett, ki a' háborús két félnek a' nevezett három hatalmasság nevében minden további ellenségeskedést megtiltson. —

Legujabb hir szerint St. Canning ur 16-kán Párisban megérkezett.

FRANCZIAORSZÁG.

Gen. Gourgaud, a' király segédtiszteinek egyike, dec. 13kán a' francia főhadiszállásra utazott. A' Temps ezen utnak fontos indítóokot és czélt tulajdonít. Ugyan is, mint mondja, marsal Gérard, katonáit akarván kimélni, engedelmet kért a' várost-elfoglalásra, mit minekelőtte Leopold király megengedne, a' francia kormányt kérdezé meg, 's ezen kényes dologgal függ general Gourgaud küldetése össze. —

A' pairkamara dec. 12kén nevezte bizosságot azon törvényjavaslat meghányatására, mellyet jövendőre az ostromállapot hirdeteése iránt adott a' ministerium. A' következmarának ugyanaz nap d' Argout kereskedés-minister a' kisajátítás (expropriatio), a' peccsétör pedig a' ministeri feleletterh iránt adának be javaslatokat. Azután Salverte ur az iránt tett indítványt, hogy a' kamara a' mult ülési dolgok 's vitatásokat más nap ott, a' hol megszakadtak, folytathassa, kivéven a' parlament-elosztatás esetét. — Végre Demarçay ur indítványára bizosságok nevezettek a' budget 's az azt illetendő törvény meghányatására; — melly utóbbi két tárgy a' másnap, u. m. dec. 13ki ülést is betöltötte.

A' párisi ujságok több, kivált délszaki város protestatióját közlik a' berryi hgné foglyoskodtatása ellen. Számos aláírottat mutat a' grenoblei és montepellieri.

BELGIUM.

Brüsselből dec. 15ikén rendkívüli alkalmommal Bécsbe érkezett tudósítások jelentik, hogy dec. 14dikén reggeli 4 és 5 óra közt a' francia seregek a' szent Lőrinczi várőrfokot (Lunette) bevették. Az Independant című brüsseli journal erről egy 14ikén estve megjelent második kiadásban e' tudósítást közli:

„Antwerp, dec. 14ikén 9 órakor reggel. — A' sz. lőrinczi várőrfokot (Lunette) mint e' pillanatban hallom, a' Francziák elfoglalák. Az ostrom reggeli 4 órakor vevé kezdetét; a' rejtektöltések (mine) fölvetettek és széles rézst nyitottak, 's a' szétpattanás még sem vala igen erőszakos. A' Lunetteben több hollandi katona lón fogollyá, kik kö-

zött eg-
kat kés-
„A
A' szük-
vény-k-
talphid-
négyre
lottak t-
tokat sz-
vást a'
kozott.
(Mineu
igen gy-
de mell-
haubitz-
hány en-
gálásnál
nak min-
's legsze-
gas föld-

„A
ekkor e-
násra p-
nak, m-
keresztü-
a' lunet-
sék, an-
voltigeu-
részébe
pontosan
geurök
kiknek
kelle ter-
néhány
ratott ag-
a' francz-
a' sapen-
támadási
sik illy-
tatik. Ig-
őrfokot
oltalmaz-
töltött ha-
percz m-
ellen szó-
veszélyes
is legélés-
rallieuter-

zött egy tiszt is találkozik. A' további adatokat későbbben.“

„Antwerp dec. 14ikén 10 órakor reggel. A' szükséges előkészületeket a' három töltvény-kamarának 's az árkon keresztül vivő talphidnak építéséhez csupán reggel 3 fertály négyre lehet bevégzeni. Azelőtt az ostromlottak tüze igen élénk volt; bomba 's gránátokat szórtak a' munkásokra, 's általán fogvást a' muszkétatüz igen erőszakosnak mutatkozott. — Minekutána a' töltvénykészítők (Mineurs) visszavonultak, négy óra felé egy igen gyöngé dörrenet (detonatio) hallatott, de melly annál erősb hatású volt; egy kis, haubitzgránát-raktár a' légbe pattant, 's néhány ember megsebesült. Szemesebb megvizsgálásnál lehet látni, hogy a' talphid hosszának mint egy harmad részeig víz alá merült, 's legszélsőbb végén a' védfalomladékból magas földhalmozat mutatkozik.

„A' várórfokból még folyvást tüzeltek; ekkor egy francia voltigeurcsapat megrohánásra parancsoltatott; két gránátos osztálynak, mindegyik 25 főből — a' sánczárkon keresztül kelle nyomúlnia, hogy e' szerint a' lunette-et jobbról 's balról megkerülhesék, annak torkánál egyesüljenek, 's míg a' voltigeurök a' nyiláson felmászának, a' sáncz bel részébe nyomuljanak. E' rendelések híven 's pontosan hajtottak végre; azonban a' voltigeurök még is megelőzték a' gránátosakat, kiknek egy hosszabb 's veszedelmes utat kelle tenniök. Egy puska lövés sem történt; néhány hollandi katona puska golyókkal szuratott agyon, a' többi fogságba esett. Mihelyt a' francia seregek a' várórfokot elfoglalák, a' sapeurök tüstént (a' fellegvár ellen) megtámadási sáncz-készítéshez fogtak; egy másik illy nemű sáncz a' Lunette torkánál állítatik. Így tehát azon seregek, mellyek a' várórfokot elfoglalva tartják, most tökéletesen oltalmazva vannak. — A' várórfokon egy megtöltött haubitz is találkozék; e' lőszer néhány percz mulva az ostrom után már a' fellegvár ellen szórta kártékony tüzét. — A' seregek e' veszélyes munkáknál mint a' megtámadáskor is legélénkebb erőt fejtének ki. Haxo generallieutenant mindent személyesen kormány-

zott, 's öröme lón ügyes munkálatit a' legszerencsésb következesek által koronáztatva látni.“

Antwerpi dec. 12iki hivatalos tudósítás szerint a' Francziák mind inkább közeledve már a' harmadik parallelát (álgyusort) is elkészíték 's 40 mozsarat a' fellegvár kül művei alá 's attól legfelebb 400 meternyire állítottak fel, mellyek tüze a' többi álgyu-és haubiczokéval egyesülve szörnyű rombolást okozott a' fellegvárban, holott már ekkor minden gyulható ház leégett 's a' tüzvédfalak mind lerontattak. — Egy szökött katona valomása szerint az őrizet most az egészségtelen casemattokba (bástyaalj, bástyabolt) szorult, hová azonban egy bomba már behatott 's 10—12 embert megsebesíte. Ezen kívül az élelem szűk, mint hogy nagy része a' táruk 's egyéb épületekkel együtt elégett. Chassé csak ritkán mutatkozik. Hire jött, hogy a' hollandi (belföldi) seregek megindultak, 's ennek következesiben francia (vagy belga?) ezredek küldettek a' határhoz, de ennek valósultát még be kell várnunk.

HOLLANDIA.

H a a g a i ujságok többek közt ezt írják: Antwerpenél, midőn a' fellegvár legelső lövését tevő a' munkásokra, olly mennydörgő hurrah-kiáltásra fakadt az őrizeti 's a' hollandi hajóslegénység, hogy a' második lövés csak alig hallatszott; az öröm a' katonák arczain olly nagy volt, hogy azt mondta volna az ember, ezek lakomára mennek. — A' nem sokára azután történt legelső kicsapásnál c'lenségünk már sokat vesztett, holtakban és sebesekben, 's néhányan ált is szöktek hozzánk. — Egy francia katona, ki a' Melthuis (Milchhaus) mögött vízbe esett, de matrózink által kimentetett, így szóla ezekhez: Mi fene víz-ország ez a' kelmeteké, majd bele fultam ebbe a' tengerbe! — Ennyit röviden annak példájaul, mikép adják előhadi dolgaikat a' Hollandiak.

A' Journal de la Haye legújabb, n. m. dec. 15ki száma jelenti Lewe van Aduard (hollandi) contreadmiral halálát. T. i. e' hónap 12kén Proserpina, hollandi fregát, néhány álgyuzó sajkával megtámadá Kruisschans

(keresztáncz) erősséget, és saskáiról kivált az ellenségnek sok kárt tett; de a' Francziák viszont jól irányzott gránátikkal meggyújták Eurydice fregátot, melly Antwerp alól néhány nappal előbb evezett alá, 's a' Hollandiak közül többet ejtének el (a' journal 4 holtat és 8 sebhedtet említ —), jelesül a' nevezett admiralt, kit 12kén délután négy órakor egy gránát sujtott agyon. Az Eurydicén a' tűz ismét eloltatott. — Liefskenhoeckből e' hónap 11kéről Haagába jött tudósítások szerint ezt, és a' többi, hollandi kézben levő helyet, minden közösülestől a' fellegvárval elzárták a' Francziák.

SPANYOLORSZÁG.

Zea-Bermudez, spanyol főminister Madridba érkeztekor hivatalos körlevelet bocsátott az országbeli fő kapitányokhoz 's más politikai fő tisztekhez, melly némi közeledés a' régi rendszerhez 's az Apostoliaktól ugyan örömmel a' mérséklet és józan liberalismus barátságát pedig aggodalommal fogadtatott. A' királyné benne nyíltan minden politikai 's egyházi ujítás békülhetlen ellenségének mondatik, ki, ha a' tapasztalás eddigi rendezabását elégtelen- vagy kártékonyoknak mutatná, kész azokat visszahuzni vagy módosítani. — Félünk, hogy a' király, ki folyvást beteg, a' kormányt újra által veszi. Ezen esetben a' lázadás 's a' király halála esetén az anarchia Spanyolországban elkerülhetlennek látszik.

Mint bizonyos kuffóból merített közli a' bordeauxi ujság d. Carlos infantnak testvére 's királyához sz. Erzsébet estvéjén intézett levelét, eképen: Kedves bátyám 's tisztelt uralkodóm! Azon csalfa 's zendítő híreknek, mellyek naponként tarkábban 's országszertébb terjedeznek, egyenes megczáfolására, nehogy azokat továbbra is eszközül használhassák, kik a' trón 's oltár ellen esküttek össze, elhatározám magam elhagyni hazamat. 's ez által szerencséje utjában nem

állani. Követni fog egész házam népe, ha Felségednek nincs ellene, 's bizonyosan állithatom, néhány nap mulva már szándékom helyén, a' keresztyén világ anyavárosában leendek. Don Carlos. Nem fog e Calomardéval az Apostoliak ügyében apostolkodni?

PORTUGÁLIA.

Oportobul dec. 1sójéről indult hírek szerint dom Pedro helyzete folyvást szomorú. 30,000 Miguelista áll a' kapuk előtt, 's folyvást lödözteti a' várost, mellynek épületei 's lakosiban a' bombák kivált nagy kárt tesznek. A' Dourot folyvást zárva tartja az ellenség, 's elmetszetvén ezáltal minden közösülés, az élelemszűke óránként érezhetőbb. Visconde Santa-Martha, a' miguelista seregek mostani fővezére, az angol consul által minden neutral hajó kapitányát tudósíttatá, hogy különös kedvezésből dec. 7keig a' Douroból sértetlen kivezhetnek; azontul minden be és kimenőre a' douro-torkolati álgutányákból egyiránt lövetni fog. —

ELEGY HIREK.

Éjszakamerika egyesült statusai ujlag, és pedig jeles szótöbbséggel Jackson t választák praesidensekké.

Megszünvén azon kereskedési viszonyok, mellyek szükségessé tevék a' lengyel fölkelés előtt, a' birodalom financzministeriuma részéről egy főagenst tartani Varsóban, Ó orosz Felsége közelebbi rendelése következtében e' hivatalt, valamint annak ágazati tisztségeit is megszünteti.

A' római Notizie de Giorno nov. 22iki számában egy titkos társaság planuma közöltetik, melly társaság „Olaszországszabadító nagy nemzeti egyesület“ név alatt az egész Olaszföldön elterjedetnek látszik, noha a' statutumok szerint még igen új 's folyvást nevelszik. A' planum 20 cikkelyből (rendszabásból) 's egy bevezetésből áll, melly az egésznek célját 's főbb irányit fejti ki.

A' gabonának pesti piaci ára december 28dikán 1832.

Pozs. m. vto. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb	Pozs. m. vto. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb
Tisztabúza	136	130	120	Zab	41 $\frac{1}{2}$	40	36 $\frac{1}{2}$
Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{1}{2}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	63 $\frac{1}{2}$	60	56 $\frac{1}{2}$	Köles-kása	—	—	—
Arpa	63 $\frac{1}{2}$	60	56	Kukoricza	66 $\frac{1}{2}$	63 $\frac{1}{2}$	60

Szerkezteti Helmezy. Nyomatja Landerer.

Országgyűlési függelék.

A' nagymélt. udv. Főkanczellár beszéde

a' kir. terjesztvények áttadásoskkor.

Elérte a' Magyar, a' mit régen ohajtott. A' Király és a' Haza egyetemben kívánják 's várják, hogy a' törvényhozótest teljesítse azon dicső kötelességeket, mellyek az 1791dik esztendő' 67dik törvény-cikkelye hagyományából reá háramlottak. Készek előtte, 's elejébe terjesztve a' rendszeres roppant Munkák. De midőn e' villongó időben azon szövvényes nehéz tárgy vétetik országos tanácskozásba: mikép' lehessen az Ős hajdani nem álnok, álorzás ifjítással ékeskedő, hanem férfias épségében mind inkább tökéletes? ki tagadja, 's tagadhatja, hogy szirtes és örvényes pályára jutánk. Azonban el ne csüggedjünk. Maga a' Király, Ő maga a' bölcs kalauz; Ő szemlélte-ki magának felséges jutalom' vég határául édes Hazánk' boldogságát, 's nemzeti virágzásunkat. Oda pedig hiv Követői e' dicső Nemzetnek színe, és bizodalmanak választott nemes fíjai, kik is az igaz lelkeség' legszebb tulajdonát, a' kölcsönös rokon bizodalmat ápolgatván szívökben, meg nem felejtkezhetnek arról: hogy felséges Királyunk a' Haza' legkegyesebb jó Atyja, 's hogy tehát a' mire Ő irányoz, megegyez az minden valódi Magyar' érzésivel, elő Törvényink szentségével, és törzsökös Alkotmányunk' ezer esztendő's gyökereiből foganzott őszinteségünkkel. Halljuk tehát, de kövessük-is, a' mire szólit, a' hová vezet szentséges szent szava; bizonyítsuk meg a' Világ előtt, hogy a' jelenkor szelleme' vágyódásai között-is el nem fajulunk mi ujoncz kétes tüneményé; az ünisméret', az elő-'s meszszelátás', a' termékeny tökéletesedés, de leginkább az érett, értelmes hazafítság jótéví sugaraiban gyarapodva maradván a' viszontagságok felett áldott édes Hazánkban, imádott Királyunknak hiv jobbagy-fíjai, boldog igaz Magyarok.

F e l s. U r u n k b e s z é d e

országosan egybegyűlt Rendeinkhez

ugyanakkor.

La perpetuis Nostris, prosperitati Nobilis Gentis Hungaræ intentis studiis, et Dignitatis Regiæ ornamenta, et cordis Nostri solatia reponentes, in medium Vestri venimus, ut, datam Vobis, quoad indicenda, pro systematicorum Operatorum pertractatione, mox, ubi licuerit, Comitia, sponsonem solvamus. Ardua sunt negotia, ad quæ agenda Vos hac vice vocavimus, et illis, quæ emenso quadraginta annorum Regiminis Nostri intervallo, in Comitii deliberanda erant, tum amplitudine, tum vero pondere, quod iisdem ad affirmandam præsentis et futuræ ætatis felicitatem inest, multum superiora.

Suseperunt horum curam jam Patres Nostri per ea, quæ sæculi prioris anno supra nonagesimum primo constituebant; ipsum tamen rei efficiendæ modum, totamque hanc de Patria optime mœrendi materiam, integram Nobis reliquerunt.

Tantum hoc, quod grande sane est, opus, ineuntibus Vobis, ad vitandas, quæ veneranda Antenatorum placita, sæculorum usu consecrata, Sectantibus se offerunt novandarum rerum illecebræ, falsa salutis populorum imagine, ad devia ducentes, sapientia, quam experientia moderatrix regit, fortitudine animi, constantia, providentiæque opus erit.

Sed vero harum etiam virtutum domestica in Majoribus præfulgent exempla; qui avitam Constitutionem aerumnosis quibusvis sæculis feliciter conservarunt, Posterisque illibate transmiserunt. Et hoc illud est debitum sempiternum, quod ita reddendam meritis illorum vicem postulat, ut hæc, quæ Vobis obtigit, Patriæ consulendi opportunitate usi, quam ab Antenatis accepistis reipublicæ recte constitutæ gloriam, prosperitate ejus, novis, qua parte opus est, providisque legibus firmata, Nepotibus relinquatis majorem, ac locupletioerem.

Atque hæc Regiarum quoque curarum Nostrarum et laborum metam constituit. Cujus Nostri in Vos studii, intentionumque Nostrarum puritatis conscii, fidenter asseveramus, gravissimum opus hoc, tum demum ex vera utilitate publica eventurum esse, si has ipsas intentiones Nostras in salutem, incolumitatem, ac efflorescentiam percharæ Nobis Gentis directas, prompte et filiali cum fiducia se-eundaveritis. Patris hæc ad liberos, quos felicissimos cupit, verba sunt: Vestrum vero Domini Status

est, ut haec uberes fructus ferant, providere. Hac spe freti, consignamus Dilectioni Vestrae benignas Nostras Propositiones Regias, ex quibus fideles Status et Ordines mentem Nostram uberius intellecturi sunt, quos Gratia et Clementia Nostra paterne complectimur.

F e n s. N á d o r u n k b é s z é d e

az országos elegy ülésben

a' kir. terjesztvények újdön elolyastatások után

Excelsi Proceres, ac Incl. Status et Ordines!

E sermone vere paterno Augustissimi Domini, benignisque Propositionibus Regiis, praesentium Comitiorum scopum, et quae Nos cura atque obligatio maneat, uberius perspeximus.

Quadraginta, et quod excedit ab eo anni effluxere, quod Regni Comitia post longius intervallum iterum congregata, cum provide advertissent, hanc ipsam temporis intercapedinem, quae a legibus, saeculo priori decurrente perlatis, licet prorsus salutaribus intercesserat — auctum praeterea populi numerum, florentioremque Regni Statum, qui dulces diuturnioris pacis fructus fuerant, — tum mutata in multis rerum faciem novas merito deposcere Legum provisiones, adjunctis iis temporumque rationi accommodas, et in prosperam rei publicae administrationem sibi mutuo auxiliaturas — istum praecise in finem eo tutius assequendum, Regnicolares Deputationes, quae futurae legislationi pararent administrationem, exmiserint.

Novercantia interim annorum, longa serie insequentium adjuncta, et quas Europa universa diu subivit, gravissimae rerum vicissitudines, identidem impedimento fuerunt, quo minus desiderium Suae Majestatis Sacratissimae, ut publica Regni felicitas accommodis institutionibus majora capiat incrementa — eaque de re iteratim enunciata Statuum et Ordinum Regni, cunctorumque Regnicolarum vota, in hanc usque diem effectui dari potuerint. — Quis est proinde, qui non videat, nihilo minorem nunc, quam anno 1790. jam recognita est, quin imo, spectata rapida eventuum, cognitionumque humanarum progressionem, multo etiam majorem subversari necessitatem provide constituendarum legum, quarum vigore cunctorum populorum prosperitati, ac rerum securae proprietati amplius consulatur; omnes demum publicae administrationis partes, naevis, quae lapsu tanti temporis non invalescere non poterant, exemptae, ad finem certius obtinendum instaurentur.

Hic igitur labor, hoc opus, quod perficiendum, vigilans semper pro communi subditorum prosperitas, Rex noster Benignissimus, communiaque Concivium vota nobis imponunt — grave sane, humerisque nostris facile impar, nisi ingenua Vestra in Principem devotio, fervens amor Patriae, ac indesinens bono publico subserviendi promittitudo spem faceret, ardua etiam et difficillima quaeque, per Excelsum Comitiale Corpus, eo spiritu animatum, qui unam eandemque sublimem metam petentium opinioniones optime conciliaturus est, optato Patriae cum fructu expedienda fore.

Et profecto, si mentem in scopum nostrum assidue defixam habuerimus; si procul omni partium studio unice rem tractandam ex indole sua spectaturi, — omnia vero, quae ab ea, atque adeo a scopo ipso, avocare possent, solcite remoturi sumus; — si negotium quodvis, omni ex parte maturo libraverimus, — et theoriarum, idearumque mare, cunctaque innovandi tendentiam, quibus non raro nostra praesertim hac aetate, rei publicae salus mergitur, vitando — practicis potius vitae rerumque obtutibus judicium nostrum superstruxerimus; — si denique avitae Constitutionis compagem, ceu praecipuum Gentis nostrae thesaurum, et Nationalitatis fulcrum, integre servando, deliberationes et conclusa nostra, his ipsis limitibus circumscripserimus, — dubium votis meis non superest, praefixum ingens opus, felici laborum successu, adplaudente Patria coronandum esse.

Unde pro ea, qua communi percharae huic Patriae nostrae obstrictus sum et muneris obligatione, et sincero cordis affectu, — intimoque pro expertis in me fiduciae contestationibus, grati animi sensu — vos obtestor, Excelsi Proceres ac Inelyti Status et Ordines! — contendite, maximi, quod suscipiendis pertractationibus inest, momenti, et exspectationis Concivium Vestrorum, nunquam non memores, — benignas Clementissimi Regis intentiones, qui illud postulat, ut conjuncto cum Eodem comatu negotiis Vestris prospiciatis, naviter secundare; — perpendite porro, quod quidem nemo Vestrum snaute non perspiciet, res nostras nunquam meliori loco poni posse, quam sub legum observantissimo, subditorum suorum amantissimo, et justitiae strenuo Protectore Principe nostro, qui bis vicennali majore spatio, faustas aequae ac adversas fortunae vices, more optimi Patris nobiscum exegit; nunc autem summi instar a vobis exspectat, ut propositis saluberrimis legibus, accomodisve provisionibus, modum

Praebeat, quo mutua opera et collatis viribus, avita Constitutio firmari, atque ad universos incolas Pertinentia Regni emolumenta promoveri valeant.

Haec itaque primi Regni Magistratus consilia, intimo ex corde profecta — quae si muneris ratio, hoc loco, hoc tempore, promere non juberet, — jussisset amor in Patriam, et sincerum studium, deficere nescium, quo Hungariam omnem, ad seram usque posteritatem, felicem ac beatam cupio, Vobis ob oculos ponere — pari affectu suscipite, — maturo librato judicio, — et meis interpellationibus, pro Vestra in communem Patriam charitate, deferendo, Vestram mihi porro fiduciam demonstrare velitis.

A' mélt. Personalis üdvezlő beszéde

a' Karokhoz és Rendekekhez

Országos első üdésökkor.

Tekintetes Karok és Rendekek!

Édes Hazánknak negyven esztendőnél tovább tartott küzdései után, felviradt ime azon boldog időnek hajnala, mellyet várva várt Honunk, hogy egy böles, jámbor és nagy lelkü Fejedelemnek atyai vezérlése alatt törvényesen egybegyülvén, sok századok' viszontagsági között épen tartott ősi alkotmányunknak talpköveihez buzgó szeretettel ragaszkodván ügyes szorgalommal figyelmezzünk a' Jelenkor' sürgető kívánásira, és bátor elszánással szálljunk szembe a' Jövendőség' rémítő fenytésével; — hogy gondos Eldődink' biztos nyomdokin ügetvén, közigazgatásunk' éfett fogyatkozásait célirányos intézetek által pótoljuk; — hogy az isteni adomány, a' magasra hatott józan elme sugalásainak szentelvén figyelmünket, nemzeti boldogságunkat eszközteni induljunk, midőn halhatatlan nevű Urunk Királyunk' jámbor szándéka olly világos és biztos szövétneket nyújt a' homályos ösvényre, hogy kezet fogván a' sudamló időnek javaslatival, gyors igyekezettel váltsuk ki késedelmiünket, és nem a' széles világ tökéletlenségeit — hanem önnön hiányosságainkat vevén szemügyre, ott javítsunk, a' hol érezzük a' megrögzött nyavalyát.

Ezen terepélyes pályát tártaki előttünk, — ezen magas tárgyat függeszté előnkbe felséges Urunk kegyelmes Idéző -levele — nemzeti szives ohajtásainknak kegyes magyarazója. — Ez azon magas feladat, a' mellynek megfejtésére hívta meg a' Tekintetes Karokat és Rendekeket a' nemzeti közbizodalom. — De egyszer'smind ez azon terméke a' változásokkal bujálkodó időnek, mellyből még most is véres kezekkel irtják sok népek a' legtisztább vetemény mellett is olly szaporán csiradzó kártékony gyomot.

De sokkal bölsebben általlatják a' Tekintetes Karok és Rendekek, sokkal mélyebben érzik helyheztetésünknek érdemét, sem hogy ezt az én fejtegetésem bővebben világosíthatná. Szükségtelen tehát ingerlenem mindenek előtt azon buzgó haladatosságot, mellyel felséges koronás Királyunkhoz tartozunk, a' ki hív népeinek a' változó szerencse kockáján fordult majd boldog, majd sanyarú sorsában atyai szeretettel osztozván, negyvenkét év előtt szerzett, de a' közbe jött világrendítő esetek által zsengéjében elfojtott hagyományát jeles Atyáinknak polgári boldogságunk' eszközévé tenni olly annyira siet, hogy alig nyugodt meg valamennyire a' közelebbi mult esztendő lefolyta alatt Hazánkat pusztító veszélyek és éktelelenségek által ostromlott elménk — alig hártázott be megsebhedt atyai szíve, — már is előre bocsátott felszólítások után egybe gyűjti szeretett hív Nemzetének Képviselőit, hogy a' kölcsönös bizodalom által egyesülve, a' törvény ösvényin kezeselje buzgó törekedésinknek sikerét, és ez által negyven évig reánk árasztott jótéteményei után a' legdicőségesebb gyarápítója lévén nemzeti erőknak, még hamvaiban is áldással kövesse nagy nevét az isteni alkotmány deli remekje — a' Magyar!

Szükségtelen továbbá említenem azon temérdek nagy várakozásokat és dús reménységeket, mellyekkel teliden van eltelve édes Honunk; — tölünk követi szegény Adózó Népünk sulyos terheinek enyhítését; — tölünk kívánja kívánva Hazánknak minden Lakosa, de még más velünk szövetkező Népek is hosszas, tekervényes, költséges és kétséges törvénykezésink hiányosságainak az Igazság égbe kiáltó kívánatjához alkalmaztatását; — tölünk kéri a' nemzeti iparkodás jutalmának és gyarapodásának felsegellését; — tölünk kívánja a' belső és külső bátorság biztosabb védelmét; — hozzánk esdeklik a' Haza, a' közigazgatás, törvényink' elégtelensége miatt, gyakor visszaélésekkel megfertőztetett ágazatiban a' Század műveltségéhez irányzott hathatós intézetekért; — egy szóval: hogy rendszeres Munkáinknak célját kifejezzem, tölünk várja a' polgári Szövetség — alap szerkeztetésinek renditése nélkül — bővebb tökéletesítését. Itt az idő Tekintetes Karok és Rendekek! megvan, hála a' Magyarok' Istenének, bennünk a' tehetség, csak éljünk mind a' kettővel vesztegetés nélkül.

De ha ezen magas feladást, melly egy új Századot szülhet évkönyveinkben, és a' mult időt a' jövővel szelid közbevetéssel összeeggyeztethetni; — ha buzgó ohajtásainknak bokros örvényit méltó figyelemmel tekintjük, — mellette azonban vizsgáló szemeket fordítunk vissza az előttünk lefolyt fél század majd borzasztó történeteire, majd ámulásra méltó előmeneteleire, — ha ez alatt csendes iparkodással bőven kifejtett nemzetiségünkre nézünk, — ha végre az erőszakot a' jámbor útasítással, és mindegyiknek gyümölcseit bírálva összeirányozzuk, — ha őszinteséggel hódolunk mások kárán szerzett mindennapi tapasztalásunknak, hogy tehetős korunknak rémítő villongásai többnyire a' kíméletlen újításoknak a' megátalkodott régiségekkel fenálló küzködésiből eredvén, ott csilapodtak leginkább szerencsés közértelemre, hol mind a' kettő ellenére feljebb hatott a' réginek az újba törvényes és rendes úton, — 's csupán a' szükséghez alkalmaztatott általszállítása, hol az elmúlt időknek állapotja a' Jelenkor' kívánatival és a' Jövendőség bővebb kifejtődésére vezérlő tehetség' előkészítésével egybe kapesolva, bátor, de kimért lépésekkel 's engedékeny mértékletességgel halkan halad a' közigazgatás; — ha mind ezekre ügyelünk Tekintetes Karok és Rendek, valóban nem kételkedhetünk, hogy valamin az élő természetben tartósabb az, a' mi lassan terem és érik, úgy az emberi elme termékeiben is mulandóbb és vesztékenyebb a' hirtelen szülemény, — az erőtetett változás pedig önnön magában hordozza az emésztés magvát, 's legbiztosabb azon intézés, ha a' jelenidő szülőttje — a' jövő pedig u n o k á j a lehet a' hajdani kornak.

Illy jeles környülményekben, — illy felséges tárgyakkal elhatározásában, — melly nagy tekintetű kötelességünk, — melly fényes hivatalunk, a' különböző vélemények között ütközés nélkül úgy eljáráni, hogy a' Király és a' Haza, — melly kettőnek egyesült ereje teszi a' közboldogságot — igazainak csonkulása nélkül, mind egyik, mind a' másik méltó várakozásinak tökéletesen megfeleljünk, — milly bajos a' józan rend szerint külön foglalt, de gyakorta egymásra hivatkozó munkákban tömkelegbe nem jutni, — milly kényes foglalatosság úgy egyengetni, módosítani, csinósítani az ó szerzeményt, hogy töredékek ne maradjanak kezeink között, tudva van a' Tekintetes Karok és Rendek előtt.

Azonban, bár milly nehézségek tornyozzák magokat előnkbe, nem aggódok, — hanem buzgó szívvel örvendek édes Hazánk sorsán, midőn lelkes Hazámfiainak ezen választott színét, országos tanácskozásink végett, egybegyűlve szerencsém van látni; — midőn dicső Honunk nagy férjfiainak vidám homlokain a' polgári érdem' koszorúját már most is virítani szemlélem, — midőn illy erős Oszlopok közé helyhezettett Felső Urunknak királyi bizodalma, — kik között fenállani, vagy csüggeni hasonló dicsőség! — midőn a' közjónak olly hathatós Szószólóji ülnek körülöttem, kik nemes büszkeséggel vágyódnak a' késő maradék örökös halájjára, 's a' kik századokra ismét megalapítják azon világot szerzte ismértes közvéleményt: hogy minden nagy és felséges Szerzetekben, és tántoríthatatlan hívségben csak magyar a' Magyar.

Midőn ezen teljes meggyőződésemből eredett forró hazaszeretettel teljes szívemnek ömledéseit bizodalmas őszinteséggel a' Tekintetes Karok és Rendek becses kebelökbe szállítom, ám vádoltassam hiúság vétkével, mivel hogy nem lehet a' legmagasabb megtiszteltetésnek nem tartani, az illy fényes országos Tanács' törvényes vezérlését. — Örömet megvallom Tekintetes Karok és Rendek! hogy valamin életem gyöngye tehetségét Királyomnak és Hazámnak szenteltem: úgy e' helyen talalandom felesleg jutalmat igyekezetimnek, ha mind kettőjöknek megelégedésök boldogítja életem' hátralévő napjait. —

En, Tekintetes Karok és Rendek! a' Tekintetes Karoknak és Rendeknek bölcs tanácsokban, és kegyes bizodalombokban keresvén tisztém' súlyainak enyhülését — esedezem: méltóztassanak mind a' kettővel erőtlenségemet felsegélteni, — 's azon édes kötelekkel, mellyekkel a' Hazához szorúlnak, egybe kapesolva, engemet is — mélyen tisztelő hazafitársokat — atyafiságos és barátságos indulattal megbecsülhetetlen szívességökbe fogadni. — Közös Sorsunk — közös Nyereségünk — közös Veszteségünk — mert közös a' Haza' Java; — csak a' kölcsönös egyetértés — a' szinlést nem ismerő egyenesség — csak az egy szívvel 's lélekkel való munkálódás vezérelhet a' reménylett szerencse révpártjába; — csak ezek által erősíthetjük a' királyi szék' hatalmát — és a' Nemzet erejét — tartós állapotunk' zálogait. — Véres betűkkel vannak feljegyezve évkönyveinkbe a' meghasonlásnak keserű gyümölcsei. — Uram! távoztasd tőlünk e' gonoszt, és adjad, hogy egybefogott kezekkel vezessük egymást a' bajos, de dicsőséges ösvényen! — Eljen a' Király! Eljen a' Haza! —